

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine preste.

Velikanski potresi v južni Italiji.

Nepopisna nesreča je zadela minole dni prebivalce južne Italije. Strašna siba božja — potres — je v najkrajšem času razdajala vse polno mest in vasi. Takega potresa Italijani že od leta 1783 sem več ne pomnijo. Sicilija in Kalabrija sta razdejani. Najlepša mesta se podobno razvalinam. Očividci pripovedujejo naravnost strahovite stvari.

Potniki, ki so se vozili dne 28. decembra zjutraj iz Neapolju proti jugu, opisujejo grozno vožnjo. Ob tri četrt na šest se je vlak naenkrat stresel; kmalu se je začelo strašno vpitje s polja. Vlak se je počasi bližal mestu Palmi, kjer se je tudi ustavil. V mraku so zagledali razvaline mesta. Na postaji je bilo vse natlačeno na pol nagih ljudi, ki so bežali iz porušenega mesta. Vlak je počasi vozil naprej. Bagnara je pokopališče; niti ena hiša ne stoji več. Pretresljivo klicanje na pomoč pretresa zrak, ljudstvo joče, pomoči ni od nikoder. Naenkrat zagledajo v daljavi gost dim, ki se vali proti nebu. Messina gori. Železniški tir je pretrgan, tudi ceste razrušene. Po razvalinah se potniki vračajo proti severu. Nekaj jih v Monteleone sprejme torpedovka ter popelje nazaj v Neapolj. Nekaj potnik pravi, da ga je na postaji Palmi srečal mož, ki ga vpraša, kam gre. — V Palmo. — Mesta Palmi ni več; dobili smo zaslužen kazen za svoje grehe. Drug mož je nosil na ramah mrtvega dečka ter kakor v sanjah govoril: Da, umrl sem v Palmi.

Mesto Messina v razvalinah.

Najhujša usoda je pač zadela mesto Messina, ki jo imenujejo Italijani „la Eroica“ (junaška). Messina je bila svoj čas med najlepšimi mesti Sicilije. Večkrat je bila že uničena od sovražnikov in od potresov, pa se je vedno znova in vselej lepše dvignila iz razvalin. Za Palermo je bila najvažnejše mesto Sicilije s 170.000 prebivalci, s krasnim pristaniščem, v katerem je prostora za 1000 ladij, in z mčno trdnjavo. Mnogo starodavnih spomenikov jo je krasilo, izmed najlepših stolnica Santa Annunziata dei Catalani, najstarejša romanska cerkev sveta. Mesto je bilo znano že 800 let pred Kristusom.

To lepo mesto je sedaj razvalina. Mestna hiša, vseučilišče, bolnišnice, vojašnice, semenišče, palače ob morju, vse je razdejano. Pod razvalinami se na-

haja skoro polovica prebivalstva. Bande plenijo po mestu. Vsi zločinci in roparji so na nogah. Okrog mesta tava brez strehe, obleke in hrane nad 15.000 nesrečnežev. V vojašnici Santa Maria se je od dveh stotnih vojakov rešilo le štirinajst mož. Nek orožnik je padel s posteljo vred iz četrtega nadstropja v pridličje in se rešil. Neki begunec pripoveduje: Nikakor ni možno popisati groznih prizorov. Mesto je velika razvalina. Poginilo je skoraj vse prebivalstvo. Rešilo se je le nekoliko tisočev oseb. Preostali nimajo živeža in potrebnih sredstev. Primanjkuje tudi brizgalnic za gašenje požara, ki razsaja med razvalinami. Kolodvor se je zrušil. Razbiti so bili tudi vsi železniški vozovi. Ulic ni možno prepoznati, med razvalinami so se pojavile tudi razpoke. Razrušeni so brzovarni in telefonski uradi, vseučilišče in skoraj vse javne zgradbe. Vodovod in plinarna so popolnoma razdejana. V prvih urah po nesreči je bilo mesto brez vsake pomoči, ker so bile oblasti, vojniki, redarji, zdravniki in lekarnarji pod razvalinami. Prvo pomoč je dobilo preostalo prebivalstvo od mornarjev s posamičnih ladij.

Koliko je v Messini mrtvecev, se sedaj še ne da določiti. Nek pomorski častnik trdi, da je najmanj polovica prebivalstva mrtva ali pa težko ranjena. Več sto jih leži pod razvalinami, več sto jih plava zunaj po morju.

Nek kapitan poroča: V neki šoli je bilo umorjenih vseh 1200 otrok. Ob obrežju ni ostalo nobeno mesto. Nekateri tistih, ki so bili rešeni, pripovedujejo, da je bilo mesto v 12 urah opustošeno. Komaj smo prišli v Messino, ko smo slišali silne klice na pomoč. Moštvo se je izkrcalo in pomagalo, kjer se je dalo. Rešenih je bilo 51 Nemcev. Parnik „Therapia“ je pripeljal v celem 620 potnikov v Neapolj, med njimi 102 lahko in težko ranjenih.

Iz Rima poročajo poročevalci, da bi mesto, če bi jo razstrelilo milijon bomb, lepše zглеđalo kakor sedaj Messina. Dosedaj (31. decembra) so izkopali 9000 mrtvih in okoli 7000 ranjenih. Mrtvece se položi v jame z ugasnjenim apnom, ranjenci se spravijo na vojne ladje. Pod razvalinami jetnišnice je pokopanih 200 jetnikov in osem paznikov.

V okolici Messine so se priredile procesije. Videti je osebe obojega spola, ki se, kakor bičarji v srednjem veku, vržejo z najhujšim krikom na tla, potem zopet kličejo svetnike na pomoč in se zopet kakor blazni bijejo po prsih in si rujejo lase.

Mesto Reggio di Calabria porušeno.

Ravno tako žalostna kakor usoda Messine je usoda mesta Reggio.

Mesto Reggio di Calabria, na nasprotni strani messinske morske ožine, nekoliko dalje proti jugu, je imelo okoli 50 tisoč ljudi. Tudi to je bilo lepo južno mesto z mnogimi spomeniki in lepimi stavbami. Kakor je Messina l. 1783. skoro uničil potres, tako je tudi Reggio di Calabria mnogo trpelo vsled potresov leta 1894 in 1905.

V Reggio di Calabria je takoj po potresu morje preplavilo spodnji del mesta. Voda je stala do tretjega nadstropja. Eksplozivni plin in napravil velikansko škodo. Prefekt iz Reggio di Calabria pripoveduje, da se je komaj mogel rešiti iz prefekturne palače, ki se je večinoma zrušila. Mestni del okoli prefekture in središče mesta leži v razvalinah. Nepoškodovane so ostale le male vile, ki so bile zgrajene na višje ležečem delu mesta. Građ, licealno poslopje in stolnica so se zrušile. Skoraj vsi učenci semenišča so našli smrt pod razvalinami. Zrušila se je tudi vojašnica; pod razvalinami je bilo pokopanih mnogo stotnih vojakov. Vsi begunci iz Reggio di Calabria zagotavljajo, da se je ponesrečilo ogromno število ljudi. Preostali, ki so mogli rešiti le golo življenje, tavajo po gozdih brez strehe in brez vsakih živil.

Neki begunec iz Reggio pripoveduje, da je bil potres grozen. Prebivalstvo je glasno jokalo skušalo bežati. Sam je videl, kako sta se stolnica in grad ob groznem ropotu zrušila. Visoki morski valovi so poplavlili veliki del mesta.

Italijanski list „Tribuna“ poroča: Neposredno po potresu se je morski prival razlil nad Reggio di Calabria in poplavlil ves mestni del do Corso Garibaldi. Hiše so bile do prvega nadstropja pod vodo. Vse vrtove oljk so valovi odnesli v morje. Učinek potresa v Reggio je bil sličen onemu v Messini. Število mrtvih ni možno še določiti, utegne jih biti nad 1800. Veliko število potnikov, ki so v trenutku potresa čakali na vlak, je bilo pokopanih pod razvalinami kolodvora. Okoli Reggio so porušeni vsi kolodvori.

Ostali poškodovani kraji.

Več ali manj poškodovana so še nadalje sledeča mesta. Palmi, Bagnara, Santa Eufemia, Gerace Marina, Catanija, Pizzo, Santa Venere. Mesto Palmi je skoraj popolnoma razdejano. Več tisoč ljudi je zgubilo življenje. Od 14000 prebivalcev jih je ostalo le

PODLISTEK.

Fran Ksaver Meško.

(Povodom izdaje dramske slike v treh dejanjih: Na smrt obsojeni?)

G. M.

iz ljudstva za ljudstvo.

O novem letu se plačujejo dolgovi. To je pri nas navada, ki pa bi naj bila bolj razširjena, nego je. Ni dobro, novo leto začeti z bremenom na hrbtu in s težko mislijo v srcu; saj dolgovi še itak pozneje radi pridejo. Začetek pa bodi dober.

Stajerski Slovenci nosimo tak dolg že mnogo let, in zato storimo prav, ako ga ob novem letu vsaj po svoji moči, to je deloma povrnemo. Upnik naš je pisatelj in pesnik Fran Ksaver Meško.

Mnogo prijetnega in koristnega je naše ljudstvo že sprejelo iz njegovih rok; kdo se ne spominja živo povesti in slik „Norec“, „Petelin in gosak“, „Zadnji večer“, „Poljančev Cenček“, „Pripovedka“ in drugih — saj so neizbrisne — ter prekrasnih pesmic v knjigah Družbe sv. Monorja? A to je menda tudi vse, kar se o tem možu ve pod priprostim kmetskim krovom; in mogoče je celo, da se tudi v ožji njegovi domovini o njem zna le to, da je spisal nekoliko povesti in zložil nekaj drobnih pesmic. Razumništvo naše ga pozna bolje, ker je večina njegovih spisov bila objavljena v knjigah Slovenske Matice in raznih leposlovnih listih. Zato smatramo kot dolžnost, seznaniti s tem velikim dobrotnikom slovenskega naroda tudi širje kroge, priprosti del ljudstva, da bo, baš ko se letni računi sklepajo, približno vedelo, koliko dolguje

pisatelju in pesniku Mešku. To storimo pa tem raje, ker vemo, kako iskreno hvaležno je naše ljudstvo.

Meško je rojen prav v jedru Slov. Goric, v Ključarjevih št. 4, v župniji Sv. Tomaža blizu Ormoža. Ondi mora živeti mnogo njegovih tovarišev iz ljudske šole, saj še ni star; šteje, hvala Bogu, jedva 34 let. Ti se pa gotovo dobro spominjajo, malega, bistrega dečka, nadarjene glave in mehkega srca. Učitelji so prigovarjali staršem, naj ga dajo studirat, in tako je odšel naš Franček v Ptuj, kjer je prvo leto obiskoval nemško šolo, naslednja štiri leta pa spodnje gimnazijske razrede; od tam se je odpravil v višje latinske šole v Celju, iz Celja pa šel v bogoslovnico v Maribor. Tu se mu je zdelo, da bo prav srečen še le v samostanu, in zato jo je krenil v St. Pavel v Labodski dolini. To je bil odločilen korak za Meška, kajti odsihmal se ni več vrnil na Stajersko. Toda v samostanu ni ostal; srce ga je premočno vleko med ljudstvo, zato ga je zopet ostavil ter se šel za javno duhovniško delo pripravljat v celovško bogoslovnico. Leta 1898 je v župnijski cerkvi svojega rojstnega kraja pel prvo sv. mašo. Nastopil je javno službo ter služboval v Skocijanu kot kaplan, v Knezovem in Grebinskem kloštru kot provizor, pri Sv. Danijelu blizu Preval kot župnik in kot tak službuje danes v lepi župniji Marija na Zili blizu Beljaka. Ves čas je ostal med Slovenci.

Ravno deset let je tega, kar je šel od nas. Mnogo se je izpremenilo v tem času. Meško je zaslovel kot pisatelj in pesnik po vsej širni domovini in čez njene meje med našimi slovanskimi brati. Bogati dar, ki ga je nesel s seboj iz rodne vasi, iz očetove hiše, je postal neizbrpni zaklad, ko je Meško bil spoznal življenje in bil pogledal na dno duše sebi in svojemu narodu. Njegovi spisi spadajo med

najboljše naše književnosti in to ne le z ozirom na njih plemenitost namena, na jedovitost vsebine, na slikovitost in jasnost pisave, na nenavadno globokost in nežnost v čutenju, na brezmejnost moči v podavanju tega, kar nam hoče povedati, kar nas hoče učiti, ampak tudi z ozirom na dovršenost našega lepega slovenskega jezika; reči se sme, še le Meško nam je razgrnil vso krasoto naše gibke in blaglasne misteriozne, še le on je v nas zbudil pravi ponos na ta zaklad, na naš iskreno ljubljeno jezik, ki se v krasoti, razviti po njem, sme staviti poleg vsakega drugega, negovanega že tedaj, ko se pri nas še pisalo ni. In zato so Meškovi spisi postali vzor slovenskega pisanja.

In Meško je pisal in pisal; njegovi spisi so rastle in zdelo se je, da jih zdaj zdaj mora biti konec; nekatere izmed njih je zbral ter je izdal v dveh knjigah. A ni se počival, pisal je dalje. V neumornosti njegovi pa ga je zalotila bolezen, težka bolezen, od katere se navadno ne ozdravi. Šel je na jug in tisti, ki so vedeli zanj, so takrat trepetali. Pa ozdravel je in se vrnil. In začelo se je novo življenje.

Kakor vsakemu človeku, ki je že čutil, da se mu bliža zadnja ura, tako se tudi njemu ni izbrislalo iz pomina obličje smrti, ki ga je bil gledal, in z novim izkušnjam je krenil na novo pot. Vsaj tako mislimo. Najresnejši trenutki njegovega življenja so mu dali čudoviti dar, natančno opazovati umiranje in smrt; a ne samo opazovati, tudi sočustvovati z umirajočimi, bodriti jih k življenju, kakor je bodril sebe, klicati jih iz g. oba, kakor je klical sebe, in vliati v njih ude novih moči z vero in upanjem.

Meško je videl, da je naše ljudstvo bolnik, ki mu je zelo hudo. Ljudje romajo trunoma v tujino in domovina slabi; zopet drugi se v okoli svoje slovenske matere nehvaležni odražajo od nje in so ne-rečni tujci v domovini. To mu je pregloboko rezalo v srce. In povzdgnil je besedo. V modernih pisateljih naših ni običajno, baviti se z ljudskim vprašanjem; umetnik hodijo mimo njega, vsak

še par sto. Okoli 2000 mrtvecev je že pokopanih. V Palmi so izpušeni vsi jetniki. V Bagnari so našli 1000, v Santa Eufemia 400 mrtvih. V Gerace Marina je dne 29. decembra zopetni sunek podrl, kar je še ostalo. V Cataniji so razvaline pokopale družino angleškega konzula Gastona; on sam se je rešil z zlomljeno nogo. Pogrešajo pa nemškega konzula. V tem mestu je najmanj 10.000 mrtvih.

200.000 mrtvih?

Iz Rima poročajo listi, da je prišlo v Siciliji nad 200.000 ljudi ob življenje. To je najnovejša cenitev nesreče, ki je zadela južno Italijo.

Hrabri ruski mornarji.

Laški listi pišejo v izbranih besedah o ruskih mornarjih, ki z nenavadno hrabrostjo vršijo rešilno delo. Potegnili so iz razvalin v Messini tudi blagajne z 20 milijoni denarja.

Potovanje italijanskega kralja in kraljice.

Kralj in kraljica sta prispela dne 29. decembra ob 7. uri zvečer v Neapol. Množica ljudstva ju je živahno pozdravljala. Kraljeva dvojica se je vkrcala na ladjo „Viktor Emanuel“, ki je odplula v Messino. V Messino je prispel kralj s kraljico dne 30. decembra ob 9. uri dopoldne. Pozdravili so ju topovi artilerije in ladije usidrane v pristanišču. Kralj se je takoj izkrcal, pri čemur so se odigrali srce pretresujoči prizori. Pohvalil je mornarje italijanskih, angleških in ruskih vojnih ladij ter se je potem obvestil o stanju rešilnih del. V spremstvu ministrov Orlanda in Bertolinija je potem odšel po mestu. Kraljica je med tem obiskala ranjence na ladjah in jih tolažila.

Zalost sv. očeta.

Papeža so strašne vesti grozno pretresle. Takoj je dal brzopoviti nadškofu v Palermu, mu izrazil sožalje ter ga prosil za natančno poročilo. V istem smislu je brzopoviti školoma v Miletu in Cantazaru ter nadškofu v Cataniji. Iz Cantazara je dospel odgovor, da tam škoda ni velika.

Dne 4. januarja je imel papež slovesno božjo službo v sikstinski kapeli.

Koliko je škode?

Škoda je nepregledna. Ako se upošteva, da bo trgovina dolgo časa trpela na posledicah, se škoda lahko ceni na eno milijardo frankov.

Prejšnji potresi.

O potresih v nesrečnem ozemlju Sicilije in Kalabrije poročata že zgodovinarja Tacit in Plinij; prvi, ki ga je zabeležila zgodovina, je bil od 24. do 25. marca leta 18 po Kr. Vrstili so se potem: leta 362, 1310, 1390, 1393, 1494, 1500, 1509, 1513, 1538, 1549, 1561, 1598, 1599, 1601, 1638, 1649, 1693, 1702, 1706, 1711, 1715, 1743, 1745 do 1747, 1770, 1780. Najstrašnejši pa je bil l. 1783, pričel je 5. februarja; sunki so se ponavljali skoro pol leta. Potem so sledili potresi leta 1817, 1836, 1839, 1841, 1851 do 1852, 1870, 1876, 1886, 1889, 1892, 1894, februarja 1897, maja istega leta in septembra 1905. Pri tem so izpušeni manjši potresi, ki niso napravili mnogo škode. Sedaj je torej že 42. večji potres v teh krajih.

Novejša poročila.

Listi podajajo o potresu čimdalje groznejše podatke. V Reggio di Calabria je beča nepopisna. Tudi postaja Pellao je porušena. Postajenačelnik v Reggio pravi, da se je v strašni noči razklala zemlja, da je zazijalo petdeset metrov široko brezdno, iz katerega je sikal proti nebu stolp svetlikajoče se vode. Ljudje, ki so ostali živi, se bore z revolverji v rokah za živila. Šestdeset vagonov premoga so v naskoku uropali, da ne pomro od mraza. Krog Reggia zijajo globoki prepadi, obdani z gorami skalovja.

svojo pot, ki drži v višave in bi se pomilovalno smehljali vsakemu, ki bi jo krenil k ljudstvu dol, v temno kočjo, kjer brat umira. A Meško je storil ta junaški korak in se mu niso smejali.

Napisal je najprej roman „Na Poljani“, za tem pa drami „Na smrt obsojeni?“ in „Mati“. Izpogovoriti hočemo kratko o prvo imenovani drami, ki jo je baš izdala družba sv. Mohorja in se dobi za 1 K. V njej postavlja na oder, da se izrazimo po domače — boj med zvestim slovenstvom in nemš. utarstvom. Na eni strani naša rešitev, na drugi naša smrt; smrt v neznačajnosti, življenje v značajnosti in delu. Nikjer v naši domovini pritisk od sovražne strani ni tako silen kakor na Korškem. Meško je imel priliko ljudsko trpljenje pod nemškim jarom opazovati že dolgo let. In kar je videl, je napisal. Kar je storil s tem delom, je za nas neprecenljive vrednosti; on pa se je narodu svojemu žrtvoval. Ostavi svojo pot, namenjeno k cilju čiste umetnosti, je stopil k nam dol v življenje sil in potreb; ni slušal na sladke besede mikajoče ga umetnosti, ampak napisal nam je to, kar je bilo za naš narod nujno potrebno, po čemur je klicala domovina s klicem potaplajočega se in umirajočega: dramo ljudsk-ga boja za ljudstvo. In ta drama nima žalostnega konca; to je velpomembno za nas. V zadnji akt Meško ni postavil smrti, temveč življenje; pokazal nam je pot do rešitve.

S tem zaključujemo te-le vrstice; gospoda Meška pa prosimo, naj jih sprejme kot skromen znak iskrene in zveste hvalečnosti naše. Bog mu daj trajnega trdnega zdravja, njegovemu delovanju v prid našega ljudstva pa obilo uspeha!

Največji kraji mesta so se že pogreznil do morskega površja in se pogrezajo še dalje. Celo mesto brzokne požre globina. Sreča je, da v Reggio ni divjal požar. — Okolica nudi obupen pogled. Velikanske nasade oranž, oljk in limon so izruvali valovi ter ponesli s seboj. Truplo leži pri truplu. Vse vasi občine Pillari so le še kupi kamenja. V San Gregorio ne stoji niti en zid kvišku. Osemnajst občin okrog Reggia je popolnoma posutih. Iz razvalin mole otrpele roke in noge ubogih žrtev.

Iz Rima se z dne 2. januarja poroča: Število žrtev in ranjencev je vedno večje. Rešila akcija se najprej obrne tja, odkoder sliši kak klic na pomoč. V Neapol so danes parniki pripeljali 12.000 ranjencev, katere so oddali v mestne in okoličanske bolnice. Pri Villa San Giovanni je potresni sunek vrgel neki osebni vlak v morje. V Roisi so dobili pod razvalinami 200 trupel. Mrličje pokopavajo tudi po noči ob svitu acetilenk in bakelj.

Iz Reggio se poroča: Oba sinova poslanca Tripesti, ki je bil pod razvalinami svoje hiše, sta delala s pomočjo nekaj vojakov noč in dan, da bi osvobodila svojega očeta. Konečno se jima je to tudi posrečilo, toda kmalu potem je umrl Tripesti v naročju svojih sinov. Našlo se je tudi truplo gospe Tripesti. Po celem okraju se potepajo psi. Mesto Reggio napravi na človeka, kakor poročajo očividci, utis pokopališča. Vedno se najdejo pod razvalinami mrtva trupla. Župan mesta Reggio, Tripelti, je nevarno ranjen. Iz Messine se poroča, da mora biti še mnogo živih ljudi pod razvalinami. V Messini se je podrl kolodvor in pokopal pod seboj 40 uradnikov. V Garibaldijevi cesti se je podrla infanterijska vojašnica in pokopala pod seboj 800 vojakov. Povsod zahtevajo tisti, ki so ostali živi, pomoči, da bi potegnili svoje izpod razvalin.

Iz Palerma poročajo: Messina nudi sedaj čisto drug prizor nego zadnje dni. Ljudje so popolnoma obupani. Nepopisni prizori se odigravajo ako pridejo preostali, ki so zbežali, prisiljeni od glada in žeje v mesto nazaj. Razdelitev kruha v carinskem poslopu napravi srce pretresujoč utis.

Novejša poročila poročajo, da je mesto Castoreale južnopozadno od Messine popolnoma porušeno.

Dva otoka zginila.

List „Berliner Tagblatt“ poroča iz Rima: Ravnokar se poroča, da sta dva ligarska otoka v valovih izginila. Pomorski minister je takoj vse potrebno ukrenil. Mestece Scilla je zginilo s 600 prebivalci z zemeljskega površja.

Pripovedovanja beguncev.

Iz Neapolja poročajo, da pripelje vsak parnik več stotin beguncev, ki jih množica obkroži in obdaruje. Kakor pripovedujejo begunci, se je nesreča bliskoma zgodila. Poslopja so se podrla kakor bi bila iz papirja in so vse pod seboj pokopala. Silno mnogo je mrtvih otrok, ki se niso mogli tako hitro rešiti in so je na begu pogosto še drugi begunci potisnili na tla. Več sto otrok so pograbili morski valovi.

Dva meniha opisujeta svojo rešitev tako le: „Bila sva v najini celici ravno pri jutranji molitvi, ko sva čutila silen pretres. Hitela sva na dvorišče, toda kmalu se je podrl celi samostan in pokopal pod svojimi razvalinami večji del naših bratov. Ko sva več oseb rešila, hitela sva peš v Lazzaro. Na potu tja sva naletela pri vsakem koraku na mrtvece. Vnekem nunskem samostanu je bilo od 21 nun 7 mrtvih, vse druge težko ranjene. S samostanom zvezano vzgojevališče za sirote je bilo tudi razdejano in več nego 300 otrok pod seboj pokopalo.

Angleški kapitan Alfonten, ki je videl, kako je prišla nesreča čez Messino, pripoveduje: Naš parnik je bil usidran pred Messino. Ob 5. uri zjutraj sem bil na krovu in sem videl lučice mesta, ki je mirno spavalo. Naenkrat zashišim strašno gromenje in naš parnik so vzdignili valovi kvišku. Skočil sem, nevede kaj se godi, na sidro in sem presekjal verigo. Dosedaj je bilo morje tlo, a naenkrat je začelo strašno valovati. Valovi so potisnili parnik na obrežje. Sedaj pa je bil tudi parnik v nevarnosti, da se potopi. Enkrat se je pogreznil v globino, drugkrat ga je zopet vrglo tako visoko, da smo se morali z močjo držati, da nismo popadali. Luči v mestu ni bilo videti. Slišali smo samo grozen ropot hiš, ki so se podrle. Pol ure smo se borili na življenje in smrt z velikanskimi valovi, ki so segali na krov in vse pobili. Čudež je bil, da smo ostali pri življenju. Proti jutru se je morje nekoliko pomirilo. Mesto je bilo v razvalinah. Videli smo, kako so se hiše sesule in slišali grozen krik. Na pol nagi ljudje so bežali med razvalinami na obrežju tja in sem, skočili v vodo in plivali proti nam. Okoli nas so se potopile ladje, med njimi nek danski parnik. Valovi so bili pogrjnjeni z mrtvimi ljudmi in živalmi.

V Reggio je bilo dne 2. t. m. več nego tisoč vojakov pokopanih, kojih trupla so izvlekli iz porušene kosarne. Ljudje so slišali več ur grozne klic na pomoč, a jim niso mogli pomagati.

V Reggio so našli po 56 urah med razvalinami jetnišnice še žive ljudi. Na vseh straneh se še sliši stokanje umirajočih.

Mesta Messine ne bodo več postavili.

Catania, 2. januarja. Nato, da bi se mesto Messina še enkrat postavilo, se ne misli več. Oni, ki so rešili življenje in nekaj sredstev, se hočejo naseliti v Cataniji in tam sezidati predmestje, ki se bo imenovalo Messina.

Italijanska kraljica vdova je darovala za žrtve 20.000, kardinalski kolegij tudi 20.000 lir.

Iz Rima poročajo, da namerava italijanska vlada v

kratkem sklicati izredno sejo zbornice, v kateri predloži zakonski načrt glede povziranja davka. Iz tega dohodka se bo skrbelo za preživele svoje žrtve. Tudi direktni davek se namerava za dobo pet let za eno petino povišati.

Milanska hranilnica je dorovala za žrtve 1 milijon lir. Tržaški namestnik je daroval 500 K.

Iz Milana poročajo, da znašajo vsi darovi že nad 10 milijonov lir.

Najnovejša poročila iz Italije.

Rim, 3. januarja. Skoro gotovo je, da bo število žrtev potresa v Kalabriji in Siciliji število 200.000 še presegalo. Ranjence in begance, kojih pride vedno na tisoče v Neapol in Palermo, sedaj ložje spravijo pod stroho, ker se iz skoro vseh italijanskih mest ponujajo ljudje, da prevzamejo lahko ranjene v domačo oskrbo, sirote pa za otroke. Mesto Genova se je ponudilo vladi, da prevzame 7000 ranjencev.

Rešitev nadškofa v Messini.

Iz Messine se poroča: Kakor se je sedaj dognalo, se je nadškof v Messini, o katerem se je splošno mislilo, da je našel v razvalinah smrt, rešil. Nadškof pripoveduje o dogodkih takole: Takrat, ko je zadela naša mesto ta nesreča, sem bil v kapeli. Ko sem nameraval oditi, sem zapazil, da so vsi izhodi zadelani. Pokleknil sem pred podobo Odrješnika in sem pričakoval vsak trenutek smrti. Tako je minila noč. Molil sem tudi še nasledne dni. Potem je prišla rešitev.

Nadškofa so našli, oblečenega v cerkveno obleko, pod razvalinami; ko je izjavil, da je nadškof, rešitelji tega sploh sprva niso hoteli verjeti in so ga imeli za blaznega.

Blaznost in samomor med preostalimi.

Iz Messine poroča angleški list „Daily Mail“: Vsed potresa so smomori vsled blaznosti kar na dnevnem redu. Norišnice v Siciliji ne morejo več sprejemati številnih bolnikov. Obup radi zgube svoje žene mnogo nesrečnežev v smrt. Bankir Severini je zastoj iskal tri dni svojo ženo in se je ustrelil ravno takrat, ko je prišla na nekem parniku v Neapol. Poslanca Fonciano je dozdevna smrt soproge in brata tako pretresla, da je postal besen. Ko je na parniku zopet zapazil svojega brata, je začel tako besneti, da so ga morali vtakniti v silovni jopič.

V Rimu.

Rim, 3. januarja. Danes predpoldne so se služile v vseh rimskih cerkvah v spomin na žrtve potresa žalne maše. V vseh cerkvah se je nabiralo za žrtve. Tudi po cestah in trgih so se nabirali darovi. Dijaki delijo mimo ihočim listke, s katerimi je opominjajo na ljubezen do bližnjega in prosijo za darove.

„Polovica prebivalstva zgubila življenje.“

Turin, 3. januarja. Ministrski predsednik Giolitti je izjavil v nekem pogovoru, ki ga je imel z dopisnikom lista „Stampa“, da upa, da bo pomožna akcija v Kalabriji in Siciliji svoj namen popolnoma izpolnila. Po poizvedbah pravosodnega ministra Orlanda je baje zgubila polovica prebivalstva življenje in da je mrtvih okoli 80.000. Nevarnost, da izbruhne kuga vsled trohnohe, je še večja kakor na bojnem polju.

Gotovo je, da se pred 6 meseci z Messino ne da nič napraviti. Zbornica bo takoj sklicana, da se posvetuje o zakonskem načrtu v prilog nesrečnim pokrajinam.

Nadaljna pomoč papeževa.

Papež je dal v neki bolnišnici napraviti za rešene iz Messine več sto postelj in namerava ranjence obiskati, akoravno stopi s tem na italijanska tla.

Roparji.

Milanski listi poročajo, da je bilo v Messini štiri, v Reggio osem roparjev pri ropanju zasačenih, ki so jih vojaki takoj ustrelili. Tudi nekega korporala in infanterista so ujeli pri ropanju. Našli so pri njima 10.000 lir.

Kralj Emmanuel v Reggio.

Kakor v Messini je govoril italijanski kralj tudi v Reggio z mnogimi ranjenci. Ko je hodil po razvalinah, je naletel tudi na pol pokopanega človeka. Ta se je obrnil na kralja s temi le besedami: Tukaj sem že tri dni na pol ujet, a drugače mi gre dobro. Nisem ranjen in mirno čakam na rešitev. Potem je zahteval jedi in pijače.

Novi sunki.

Rim, 2. jan. Astronomiška opazovalnica v Cataniji je včeraj zaznamovala mnogo potresnih sunkov. Enako poročajo iz Piza in Kalabriji. Ljudstvo je prestrašeno in prenočuje pod nemilim nebom v mrazu in dežju. V Reggio je bil včeraj jutro zopet močan potres, ki je pretresel z grozo vse še živo prebivalstvo.

Pomoč in podpore za žrtve.

Italijanski kralj je daroval v prilog žrtvam potresa 200.000 lir. Vsprejemi napovedani za novo leto in slavnostni obed se niso vršili.

Iz Neapolja so odplule v Messino sanitetne čete z zdravniki, usmiljenkami in sanitetnim gradivom. Iz Švice pride poseben vlak z oddelkom „Rdečega križa“. Cesar Franc Jožef je daroval žrtvam 50.000 kron. Po vseh mestih se nabirajo darovi. Italijanska vlada je določila 20-estotno doklado k državnim davkom za žrtve.

Papež daruje žrtvam en milijon frankov.

Rim, 2. jan. „Sera“ poroča, da je sv. Oče ukazal, da se namesto prvotno namenjenih stotisoč lir dá na razpolago za žrtve en milijon lir, ki ga stavi na razpolago rimskemu prefektu. V lazaretu sv. Marije je na vaticanske

stroške napravljen prostor za 500 ranjencev. Zavod vodijo usmiljeni bratje, nadzorstvo bo imel prefekt.

Pomoč iz inozemstva.

London 1. Višji župan londonski je ukazal nabirati milodare za bedno prebivalstvo v Siciliji in v Kalabriji, prizadeto vsled zadnjega potresa. Nabralo se je že nad 3000 funtov sterl. Svetovna tržka Rothschild je podpisala 1000 funtov.

Berolin 1. Cesarica je prevzela pokroviteljstvo nad nemškimi pomožnim odborom. Častno predsedstvo je prevzel državni kancelar knez Bülow. — Pomožnemu odboru se je pridružilo veliko število najuglednejših mož iz Nemčije.

New-York 1. V New-Yorku se je za bedno prebivalstvo na Siciliji in v Kalabriji nabralo doslej 525 000 lir. Ameriški rdeči križ je daroval 250.000 lir, tukajšnja italijanska zbornica pa 260.000 lir.

Berolin 1. Magistrat je na današnji seji sklenil dovoliti za žrtve katastrofe 50 tisoč mark. — Neke neimenovane oseba v Draždanih je tamošnjemu italij. konzulatu stavila na razpolago 30.000 mark.

Razne novice.

Imenovanja pri sodniji. Višje deželno sodišče za Stajersko, Koroško in Kranjsko je imenovalo dosedanega kancelista pri okrožnem sodišču v Mariboru gospoda Antona Pungratschitscha sodnim oficijalom istotam. On je zelo hud pošilnimec, kar znači že njegovo ime.

Iz politične službe. Premeščen je okrajni komisar dr. Alfred pl. Güngel iz Celja v Konjice; namestniški koncipist dr. Artur Hofmann iz Slovenjega grada v Celje; dr. Emil Krammer iz Maribora v Gröbming; konceptni praktikant dr. Alfred pl. Zauter-Polczynski iz Grada v Maribor; Josip Philipp iz Grada v Maribor; Wolfgang Burghauer iz Grada v Slovenji gradec.

Imenovanje pri financih. Višji finančni svetnik gospod Gustav Tauzher v Mariboru je imenovan za finančnega ravnatelja v Mariboru.

Iz železniške službe na južni železnici. V višji plačilni razred so pomaknjeni: revidenta J. Polej v Mariboru in Teodor Navratil v Celju, nadalje pristavi A. Petek v Mariboru, Makso Mihelčič in Josip Kitak na Pragarskem, Jakob Majerič v Račjem-Framu, Peter Jane in Konrad Trček v Poljčanah, Julij Juvan v Rogatcu, Jurij Zugčič, Vladimir Prelog in Franc Papst v Celju, Franc Ulčnik v Spielfeldu, Ig. Prelog v Ribnici, asistenti Ivan Kuster v St. Juriju ob juž. žel., Teodor Pilar v Sp. Dravogradu in Al. Turin, za provizoričnega asistenta je imenovan Teod. DeFranceschi aspirant v Vuhredu-Marenberku.

Imenovanje. Stalen je postal g. Alfons Vales, glavni učitelj na dež. ženskem učiteljskem v Mariboru.

Odklikovanje. Gospod Franjo Brišnik, rodom iz St. Jurja nad Taborom, okrajni šolski nadzornik v Brucku ob Mari, je dobil naslov šolskega ravnatelja.

Učiteljsko mesto. Razpisano je mesto stalnega ali začasnega učitelja na petrazrednici pri St. Ilju v Slov. goricah. Prošnje do 31. januarja.

Povišanja profesorjev. V sedmi činovni razred sta prišla gospoda Blaž Matek, profesor na tukajšnji gimnaziji, in Alojzij Virbnik, profesor na gimnaziji v Novem mestu.

Novoletni vsprejeml pri našem mil. g. knezoškofu so topot izostali, ker se je prevzvišeni mudil na Dunaju.

Našim prijateljem. Prosimo prijatelje in somišljenike lista, da sedaj ob začetku leta posvetijo nekoliko svojih spretnih agitacijskih moči tudi našemu listu. Na-protniki delajo z vsemi žrtvami za razširjenost in povzdigo svojega časnikarstva, ne zaostajajmo za njimi! Ali pa nam vsaj naznanite naslove onih, o katerih ste mnenja, da bi si znali naročiti naš list. Naš list je najcenejši tednik in najbolj-sežnejši tednik. Zastavimo zanj krepko agitacijo!

Obmejni kolek smo te dni razposlali mnogim našim somišljenikom. Prosimo p. n. gg., da blagovolijo vporabiti kolekom priloženo položnico, ter poslati S. K. S. Z. neznanatno svotico, s katero pa ona lahko veliko stori pri obmejnem delu. Nečelo vseh naših somišljenikov naj bo: na v-ako pismo prilopimo kolek: „Obmejnim bratom — V pomoč“.

Naloga naše mladine. Na pragu v novo leto smo. Prestali smo zopet eno leto dela in bojev in s-daj ob nastopu v novo leto, ki naj bo zopet leto resnega izobraževalnega dela, — i moramo orisati pot, po kateri bomo hodili. O tem je prinesla „Mladost“, št. 1. lepe misli, iz katerih povzamemo sledeče: Naloga naše mladine, mladeničev in mladenk naj bo, da se hudi rani alkoholizma in nepravnosti, iztrebita iz našega naroda. Naša mladina mora biti čila in zdrava na duhu in telesu, ne pa okržena po nepravnosti in alkoholu. Druga naloga naše mladine naj bo širiti gospodarsko, politično in socialno izobrazbo. Mnogi se nimajo smisla za ljudsko izobraževalno delo; zato pa naj naša mladina gleda nato, da duh prave ljudske izobrazbe prešine naše ljudstvo. Tretja naloga naše mladine naj bo, da se nikdar ne umakne iz bojišča, ko naši nasproti iki delajo proti sveti veri. Pogumno se moramo vreti v boj za svete naše svetnje, ter ne prej odcehati, dokler nam ne leži nasprotnik zmagan pred nogami. Te tri naloge naj ima naša mladina vedno in povsod pred očmi, da ostane zvesta sebi, domovini, cerkvi in Bogu. Ko bo vsa slovenska mladina imela te tri naloge vedno pred očmi, bo vsal nov roj, zdrav, izobražen, veren in navdušen za vse kar je lepo in dobro.

Deželni zbori. Za dne 8. jan. so sklicani deželni zbori kranjski, goriški, tirolski in spodnjeavstrijski.

* „Novi Slov. Štajero“ je svoje ime spremenil v „Slogo“. Ker bo „Novi Slov. Štajero“ v novem letu tudi pod novim imenom tak kot v starem, je očitno, da ne bo zastopal „sloge“, ampak — Ploja. List bo izhajal odslej vsak teden. Značilno je, da je celjski liberalni dnevnik Plojev list koj v prvi številki sprejel v svojo obrambo!

* „Narodni dnevnik“ v Celju je izšel, a vzbudil ni nikjer navdušenja, razven pri lastnih urednikih, ki vlečejo sedaj boljše plačo kakor v starem letu. Za to so tudi skrpucali par „telegramov“, s katerimi sami pozdravljajo svoje delo. Splošna sodba, tudi med liberalci, o listu je, da je pisan zelo plitvo in da bo na svojem mestu samo v robatem zabavljanju proti vsaki katoliški stvari. Pokazal je to kar v prvi številki. Med razloge, zakaj je naš narod vzgojen mehko in premalo samozavedno, štejejo tudi znani „srednjeveški duh“. Gospodje, ne varajte ljudstva! Vzrok, da Slovenci niso tako narodnozavedni, kakor Čehi, Nemci, leži v prvi vrsti v našem liberalnem slovenskem učitelstvu, ki šolsko mladino ne vzgaja narodno. Ali deček in deklica, ko stopita iz šole, čutita narodno, ali se zavedata, da sta Slovenci? Ne, tega čuta jima ni znal in ni hotel vcepiti naš liberalni učitelj, zato pa deček in deklica tako hitro zabredeta v nemškutarski tabor. Čehi in Nemci imajo narodno učitelstvo, za to pa imajo tudi narodno mladino. Kolikor se da, reši našo mladino iz narodnega mrtvila le naša slovenska krščansko-socialna organizacija. Liberalci, primite torej svoje prišaste, in ne mahajte po starem neumnem načinu po „srednjeveškem duhu“!

* **Poštno ravnateljstvo** v Gradcu javlja, da je italijansko ministarstvo za pošte in brzojave popolnoma pretrgalo poštno zvezo z Messino in Reggio di Calabria. Poštni zavoji se torej za omenjene kraje nekaj časa ne bodo sprejemali.

* **Stara pesem.** Kadarkoli smo zapisali kako bolj trpko besedo o našem liberalnem učitelstvu, vselej smo nalezeli na očitanje, da napadamo učitelstvo. To je stari manever liberalnega učiteljsva, da hočejo napade, ki jih zaslužijo s svojo brezglavno politiko, prenesti na učiteljski stan. Kdor ne zna razločevati med politično strujo liberalnih učiteljev in učiteljskim stanom, mu ne moremo ustreči. Za to ostanemo tudi pri svoji trdi sodbi, ki smo jo izrekli ob koncu lanskega leta o najnovejši neumnosti liberalnih učiteljev, ki so zapustili liberalizem in prestopili v socialni demokratizem. Mi naj imamo še morda spoštovanje pred takimi političnimi kameloni, ki čez noč menjavajo svoje politično mnenje? Kdor še ni izgubil vsega spoštovanja pred značajem dosedaj liberalnega učiteljsva, moral ga je ob tej priliki izgubiti.

* **Slovensko liberalno učitelstvo** v zagati. Poročali smo že, da je slov. liberalno učitelstvo izstopilo iz narodno-napredne stranke vsled nesporazumljenja pri zadnjih deželnozborskih volitvah na Kranjskem, in da se to učitelstvo približuje socialni demokraciji. Z ozirom na te spremenjene razmere, so liberalni učitelji sklicali v božičnih počitnicah shod, na katerem so hoteli precizirati (natanko določiti) svoje stališče. Na dolgo in široko je govoril učitelj Gangl. Iz vsega njegovega govora je le razvidno, da liberalni učitelji danes ne vedo, kaj da so. Temu sta pritrčila tudi zastopnika liberalnega učiteljsva iz Stajerske in iz Trsta, g. Pesek in Čok. Oči jim je odprl še le vodja soc. demokracije Etbin Kristan, ki jim je razodel, da plovejo proti soc. demokraciji! Opravičen je bil do te trditve Kristan, saj je Gangl med drugim rekel to, da hoče učitelstvo imeti nebesa na zemlji, da vsak velja toliko, kolikor plača, in da hoče liberalno učitelstvo vcepiti otrokom kal svobodomiselnega spoznanja. Povedali so dalje g. liberalni učitelji, da nočejo biti privešek nobeni stranki. S tem sami priznavajo, da so služili dosedaj liberalni stranki, ako prav so to kaj radi dosedaj tajili. Od sedaj naprej hočejo služiti samo ljudstvu. Torej komu so služili dosedaj?! Z veseljem pa jemljemo na znanje njihovo izjavo, da se hočejo držati reka: iz ljudstva za ljudstvo. Malo pozno je prišlo sicer to spoznanje, toda boljše pozno kot nikdar. Če bi učitelji delali za ljudstvo na verskem temelju, tedaj bi njih delovanje našlo odmev med ljudstvom, toda čudno boče pa izgledalo to delovanje za ljudstvo, če se bode navlanjalo na soc. demokratična načela. Krone vsej nezmišelnosti pa so g. liberalni učitelji postavili s tem, da so v resolucijo sprejeli delovanje na podlagi državnega šolskega zakona, kateri pa zahteva versko pravno vzgojo. Čudno boče njih delovanje za ljudstvo in videli bomo kako bo to uspevalo.

* **Obrambno delo?** Program poliberaljene družbe sv. Cirila in Metoda zastopa „Slovenski Branik“. Koj v prvi številki novega letnika napada ta nadstrankarski in za složno delo vneti list „Slovenca“, „Domoljuba“ in „Slov. Gospodarja“. Nadašnje napada državnozbornsko zvezo jugoslovanskih poslancev ter jih pozivlja zapustiti stari tir, kjer se ni drugega vjelo, kakor podpore po toči ali kak red s plemstvom ali brez plemstva. List pa ne pove, ali velja njegova nevolja tudi odklikovanemu Jurteli, Ploju itd.

* **Novo krone.** Avstrijsko-ogrška banka je izdala sedaj vse nove krone. Vsega skupaj je izdanih za 200.000.000 K in sicer 140.000.000 avstrijskih in 60.000.000 ogrskih.

* Za obmejne Slovence: Ja ko K... dijak Juršinci 1 K.

Mariborski okraj.

m V Mariboru je umrl dne 24. decembra m. l. mesar in gostilničar Alojzij Weiss v 49. letu starosti.

Zakaj so se vrgli Nemci s tako silo na št. Ilj.

Že preveč se je skoraj pisalo po naših časnikih o brambi najsevernejše postojanke ter o nspadih nemškega kapitala na št. Ilj pri Spielfeldu. Preveč pravim, kajti dokler se mi proti navalu „Südmarke“ in „Schulfereina“ ne bomo tako vrlo sistematično branili, kakor oni napadajo, tako dolgo nimamo pričakovati kaj uspeha!

Hvala Bogu, na prosvetnem polju nam je že skočila izdatno na pomoč S. D. Z. sporazumno s S. K. S. Z. v Mariboru. Akcija za povzdigo in izobrazbo našega ljudstva je v dobrem tiru in upamo tudi, da bode izobraženo ljudstvo najboljši jez proti mogočnemu nemškemu kapitalu, ki z mrzlično naglico dela za ponemčenje slovenskih občin ob meji.

Mnogo je še zalibog med Slovenci rodoljubov iz vseh strank, ki se ne zmenijo za jadikovanje in mile tožbe obmejnih bratov. Na lastna ušesa sem slišal, ko je rekel nek odličan rodoljub, da je vse pisarenje v težavni borbi obmejnih bratov prazen „bau-bau“.

Da pa naši narodni sovragi drugače mislijo, naj bo v dokaz temu izjava nekoga glavnega kolovodje „Südmarke“ v št. Ilju.

Mož, ki stoji skoraj na čelu Südmarkinega delovanja v tej okolici, se je nedavno približno takole izrazil: Vs e sile moramo napeti, da doseže „Südmark“ svoj celotni namen in ta je, da ne bode samo kakemu društvu ime „Südmark“ ampak, da se boče iz tega imena razvila naša provinca z istim imenom v najbližnji bodočnosti. Že to bi bilo dovolj, a dotični kolovodja se je izrazil bolj določno bolj jasno.

„Mi računimo že sedaj na to, da pride v doglednem času do združenja jugoslovanskih narodov, posebej še pa do združitve vseh Slovencev v jedno deželno celoto, zategadelj pa obrača naše društvo sedaj vso pozornost na št. Ilj, kajti če pade ta „windische Trutzburg“ v naše roke popolnoma, potem bo šla skoraj jezikovna meja onstran Drave.“ Brez komentarja! Pa se še bodo našli „rodoljubi“ na Slovenskem, ki so jim naše pritožbe prazen „bau-bau“, prošnje pa navadna fehtarija! —

m **Pri Sv. Magdaleni v Mariboru** je bilo 1908: Poročencev 142 parov; narojencev 489; mrličev 585; in povratnikov v sv. kat. cerkev 36 oseb.

m **Maribor.** V nedeljo popoldne so pripeljali iz bolnišnice v Gradcu tam umrlo 13 letno Milico Jerič, hčerkeco gostilničarja v Leitersbergu. Vratna bolezen je usmrtila mlado cvetko.

m **Okrajni zastop mariborski** je imel minolo leto 123.824 K 2 v prejemkov in 119.792 K 67 v izdatkov. Okrajne doklade znašajo 10 odstotkov.

m **Maribor.** Da bi mogli Spodnještajersko ljudsko posojilnico vreti iz sedanjih prostorov, hoteli so Nemci narediti tiho družbo in kupiti hišo, v kateri se sedaj nahaja. Pobirali so podpise, a kup denarja je bil premajhen. Imeli so zborovanje. Našli so srečno misel. Gospod Winkler ima denar, k njemu je treba poslati odposlanstvo, ki ga naj zaprosi, da kupi hišo. Kakor sklenili, tako storili! Toda Winkler jim je obrnil hrbet, in Nemcem je njih upanje splavalo po vodi. Spodnještajerska ljudska posojilnica pa se še vedno nahaja v prostorih na grajskem trgu! Obiskujmo jo pridno!

m **V Selnici ob Dravi** je umrl zasebnik Franc Jagrič. Bil je dober Slovenec.

m **Sv. Marjeta ob Pesnici.** Kakor pobira ptičica spomladi slamo in perje za gnezdice, da bi ložje valila mlade svoje, katerih še ni videla, tako zbira naš g. župnik mlada srca, da bi jih navdahnil s plamenom božje in domorodne ljubezni. Na novo leto je polagal temelje za mladeniško Marijino družbo in Mladeniško zvezo. Ta dan je bilo 120 mladeničev pri skupnem obhajilu. Mi nimamo spominov, ki bi nas razveseljevali, pa jih tudi nimamo, ki bi se jih morali sramovati. Ta dogodek pa je razveselil vso župnijo. Novo življenje se začenja pri nas, ker tudi nam niso zaprta vrata za boljše bodočnost. — Ptičica nima konjskega koraka niti levjega glasu, pa vendar leti lahko skozi vedrine nebeske in živi vesela med drevesnim listjem. Ponize je naš narod, čist po duši in obleki; navdušenje pa ga stori sposobnega tudi za orjaška dela in velkanske prireditve. Radi raznih ovir naši veteranci niso mogli prej obhajati cesarjevega jubileja, kakor še le v nedeljo po novem letu. To je bilo veselje! Na predvečer bakljada, godba, umetelni ogenj, kresovi in gromenje topičev. Na dan slovesnosti je prikorakalo z godbo 200 mož v cerkev, kjer jim je krasno govoril g. dr. Medved. Sv. mašo je daroval s podvorbo treh duhovnikov g. prof. Vreže. Take radosti še nismo brali na licih naših mož. Popoldne je bila prosta zabava v gostilni g. Jančara, prosta, pošena, vesela. — Prosti bodimo od nekrščanskega in neslovenskega upliva; delajmo in molčimo, a drugim prepustimo zapravljenost, ki od greha pride in grehe rodi, pa bomo imeli v svoji dolinici krasoto in slavo svojo!

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Nemško sleparstvo za šulferajnsko šolo. Z judeževimi groši plačani agitatorji za šulferajnsko šolo so letali okrog viničarjev in kmetov, ter si na vse kriplje prizadevali, da bi polovili par podpisov za nepotrebno šulferajnsko šolo. Pri tem so nekateri uporabili vse pripomočke, celo laži se niso branili! Tako so med drugim pravili, da nova nemška šola ne bo kmete prav nič veljala, po nemških in nemških listih so se rotili, da ne bo treba niti enega krajcarja niti posameznim kmetom niti občinam plačati! In vendar so poslali prošnjo na